

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach

Priorytetu FEWM.02 ŚRODOWISKO

Działania FEWM.02.08 Gospodarka wodno-ściekowa

SCHEMAT A (typ projektu 1)

programu regionalnego

Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027

Zasady kwalifikowalności wydatków

Podstawowym dokumentem w zakresie kwalifikowalności wydatków w FEWiM 2021-2027 są *Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* wydane przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

Okres kwalifikowalności wydatków:

- początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r.
- końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2030 r.

W przypadku, gdy informacje zawarte w przedmiotowym załączniku stoją w sprzeczności z Wytycznymi Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, to stosuje się wprost Wytyczne Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące kwalifikowalności wydatków.

Wydatki mogą zostać uznane za kwalifikowalne o ile:

- zostały ujęte we wniosku o dofinansowanie projektu oraz zostały poniesione zgodnie z niniejszymi zasadami;
- nie wykluczają ich przepisy prawa wspólnotowego i krajowego dotyczące zasad udzielania pomocy publicznej.
- w sytuacji gdy wydatek jest ponoszony w walucie innej niż PLN, za kwalifikowalne uznaje się różnice kursowe powstałe w wyniku płatności w walutach obcych.

Zatwierdzenie projektu do dofinansowania i podpisanie z Beneficjentem umowy nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie zostaną zrefundowane. Ocena kwalifikowalności wydatków jest także przeprowadzana na etapie rozliczania wniosku o płatność i kontroli.

Rozliczanie wydatków metodami uproszczonymi nie ma zastosowania.

Wszystkie wydatki w ramach projektów rozliczane są na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

1.1 Wydatki kwalifikowalne związane z realizacją projektu:

- 1) nadzór/ Inwestor zastępczy/ Inżynier kontraktu (kategoria WOD2021: nadzór/zarządzanie inwestycją): nadzór inwestorski, autorski, konserwatorski jeśli koszty te związane (zintegrowane) są z kosztami inwestycyjnymi, tj. powinny być ponoszone w tym samym czasie, co prace na gruncie, budynkach, maszynach oraz powinny być uznawane za część inwestycji ;
- 2) zakup materiałów lub robót budowlanych;
- 3) odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej;
- 4) roboty ziemne jeżeli są:

- w przypadku robót nierozpoczętych potwierdzone ustaleniami z projektantem dla projektów posiadających dokumentację projektową lub w przypadku realizacji inwestycji bez wymaganej dokumentacji projektowej decyzja inwestora wraz z uzasadnieniem;
- w przypadku robót rozpoczętych potwierdzone protokołem konieczności;

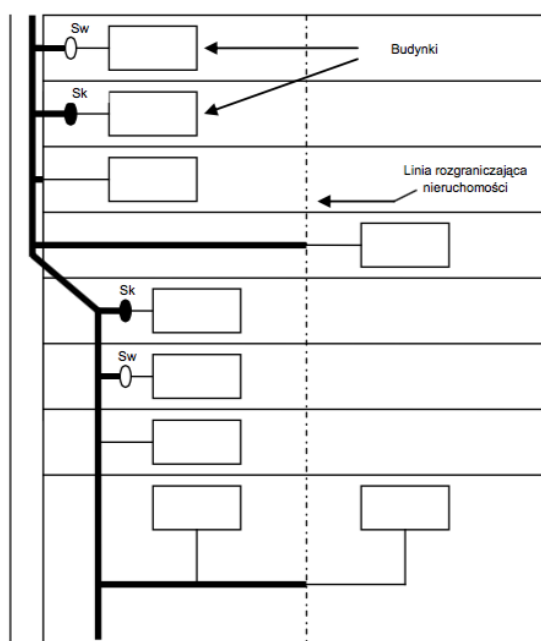
- 5) poniesione na opracowanie/aktualizację dokumentacji przygotowawczej niezbędnej do realizacji projektu, w tym dokumentacji technicznej, dokumentacji OOŚ (Oceny Oddziaływania na Środowisko), ekspertyzy przyrodniczej (kwalifikuje się jedna wersja dokumentu);
- 6) PFU oraz dokumenty/uzgodnienia/pozwolenia wymagane do przygotowania PFU (np. dokumentacja OOŚ). W przypadku projektów realizowanych w systemie zaprojektuj i wybuduj istnieje możliwość złożenia projektu do dofinansowania tylko w przypadku, gdy inwestycja jest gotowa do realizacji, tzn. na etapie składania wniosku o dofinansowanie posiada już pełną dokumentację techniczną (projekt budowlany);
- 7) przebudowa urządzeń obcych, jeśli konieczność ich przebudowy wynika z projektu budowlanego;
- 8) opłaty poniesione na podstawie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów oraz za zajęcie pasa drogowego, jeśli zostały rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez Beneficjenta na rzecz innego podmiotu;
- 9) odtworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót, jeśli obowiązek odtworzenia nawierzchni wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego;
- 10) w przypadku zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia robót, zezwolenie na zajęcie pasa drogowego powinno określać warunki przywrócenia pasa do poprzedniego stanu użyteczności. W przypadku, gdy zezwolenie nałożyło na Beneficjenta obowiązek odtworzenia nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót będą mogły być uznane za kwalifikowalne;
- 11) przebudowa infrastruktury kolidującej oraz niezbędna infrastruktura towarzysząca (m. in. kanalizacja deszczowa, urządzenia odwadniające i podczyszczające wodę, chodniki, drogi rowerowe, oświetlenie - wyłącznie wzdłuż drogi będącej przedmiotem projektu) pod warunkiem, że stanowią niezbędny element projektu;
- 12) wydatki poniesione na podatek od towarów i usług w przypadku:
 - a) projektów, których całkowity koszt (z VAT) wynosi mniej niż 5 000 000 EUR (dotyczy również pomocy de minimis);
 - b) projektów, których całkowity koszt (z VAT) wynosi co najmniej 5 000 000 EUR albo projektów z pomocą publiczną (bez względu na ich wartość), a VAT nie może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe. Jednocześnie

decydujące dla kwalifikowalności wydatku jest to, czy istnieje prawna możliwość odzyskania VAT z budżetu państwa, a nie czy VAT w danym przypadku rzeczywiście zostanie odzyskany;

- 13) Promocja projektu poniesiona zgodnie z *Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021 – 2027 w zakresie informacji i promocji*, nie może przekraczać 5% wydatków kwalifikowalnych (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów promocji) i nie większa niż 150.000,00 zł brutto;
- 14) poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów do 10.000,00 zł;
- 15) w przypadkach projektów partnerskich, w których uczestniczy co najmniej 4 partnerów wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów do 20.000,00 zł;
- 16) za kwalifikowalne uznaje się wszystkie wydatki niezbędne do realizacji projektu, zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, jak również wydatki szczegółowe tj. elementy kanalizacji i wodociągów, zgodnie z poniższym schematem:

Rysunek 1. Kanalizacja grawitacyjna i wodociągi

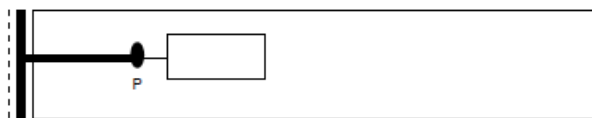
Pogrubione odcinki sieci stanowią element kwalifikowalny.

Sk - studzienka kanalizacyjna
Sw - studnia wodomierzowa

Rysunek 2. Kanalizacja ciśnieniowa

Pogrubione odcinki sieci stanowią element kwalifikowalny

P – przepompownia

- 17) wsparcie systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie będzie dopuszczane w ograniczonym zakresie jako uzupełniający element projektu – limit 25 % kosztów kwalifikowalnych projektu;
- 18) wydatki na inwestycje związane z gospodarką osadami muszą dotyczyć ciągu technologicznego oczyszczalni (np. etap przygotowania osadów do ostatecznego zagospodarowania), może ona być elementem projektu ujętego w ramach kompleksowych inwestycji wodno-kanalizacyjnych i nie może stanowić większości kosztów kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację całego projektu;
- 19) inteligentne systemy w zakresie zarządzania sieciami wodociągowymi / wodno-kanalizacyjnymi lub/i systemy zapewniające oszczędność wody. Za realizację systemu inteligentnego uznawane będzie wdrożenie rozwiązania/rozwiązań wykraczających poza standardowy pomiar/ bieżący monitoring (np. rozwiązania zwiększające oszczędność wody, monitorowanie przecieków, strat wody z sieci wodociągowych, monitorowanie wycieków ścieków do środowiska, zarządzanie sieciami kanalizacji deszczowej).

1.2 Wydatki niekwalifikowalne w projekcie:

- 1) podatek od czynności aportu wnoszonego do spółek prawa handlowego i cywilnego;
- 2) poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów powyżej 10.000,00 zł;
- 3) w przypadkach projektów partnerskich, w których uczestniczy co najmniej 4 partnerów wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznesplanu lub ich elementów powyżej 20.000,00 zł;
- 4) kolejna wersja studium wykonalności/biznesplanu, dokumentacji technicznej, dokumentacji OOS (Oceny Oddziaływania na Środowisko), ekspertyzy przyrodniczej (kwalifikuje się jedna wersja dokumentu: opracowanie lub aktualizacja);
- 5) roboty budowlane dodatkowe nieprzewidziane na etapie składania wniosku o dofinansowanie;
- 6) roboty realizowane metodą gospodarczą, tzn. samodzielne wykonywanie prac na budowie oraz samodzielny zakup materiałów budowlanych;

- 7) koszt sporządzenia dokumentacji powykonawczej;
- 8) koszty ubezpieczeń dotyczących fazy eksploatacyjnej projektu;
- 9) usługa inżyniera kontraktu poniesiona w okresie gwarancyjnym (po zakończeniu robót budowlanych);
- 10) koszty bieżącego utrzymania infrastruktury;
- 11) budowa/przebudowa/remont parkingów;
- 12) zakup środków transportu;
- 13) koszty amortyzacji;
- 14) koszty związane z zaangażowaniem personelu;
- 15) zarządzanie i obsługa projektu, w tym przygotowanie wniosku o dofinansowanie oraz wniosków o płatność rozliczających wydatki w projekcie;
- 16) zakup tzw. gadżetów – np. kubków, słodczy, czapeczek, smyczy, breloczków, długopisów, notatników, odzieży, itp.;
- 17) szkolenia pracowników (z wyłączeniem przeszkolenia przez Wykonawcę pracowników Beneficjenta w zakresie obsługi specjalistycznego sprzętu nabytego w ramach projektu);
- 18) koszty pośrednie;
- 19) promocja projektu poniesiona niezgodnie z *Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021 – 2027 w zakresie informacji i promocji* oraz przekraczająca 5% wydatków kwalifikowalnych (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów promocji) i wyższa niż 150.000,00 zł brutto;
- 20) zakup urządzenia/ maszyny zasilanych paliwami kopalnymi, poza wyjątkami ujętymi w art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i)–(iii) i ust. 2-4 rozporządzenia EFRR lub jeżeli istnieje możliwość zakupu urządzenia/ maszyny zasilanych paliwami kopalnymi w celu realizacji projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych programu, gdy nie istnieje realna alternatywna technologia;
- 21) inne wydatki poniesione niezgodnie z typem projektu uwzględnionym w SZOP, w priorytecie FEWM.02 ŚRODOWISKO, Działanie FEWM.02.08 Gospodarka wodno-ściekowa (Schemat A typ 1);
- 22) wydatki niezgodne z Rozporządzeniami wynikającymi z SZOP:
 - Rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
 - Rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii

Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym;

- Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027;
- Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;

oraz

- Decyzją Komisji (UE) 2025/2630 z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, i uchylającą decyzję 2012/21/UE;
- Komunikatem Komisji w sprawie stosowania reguł UE w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym;
- Zasadami ramowymi Unii Europejskiej dotyczącymi pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011);

23) wydatki dotyczące osobnej kanalizacji deszczowej;

24) systemy zdalnego odczytu wodomierzy;

25) wydatki na inwestycje, których zadaniem będzie składowanie komunalnych osadów ściekowych;

26) wydatki w ramach projektu, realizowane w budynkach mieszkalnych/indywidualnych mieszkaniach;

27) wydatki operacyjne, tzn. ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji;

28) wydatki objęte cross-financingiem.